

Za prácou odchádza menej Slovákov

SME, autor: Michaela Kušnírová (12. 6. 2017)

Štatistickí pokles ľudí v zahraničí zaznamenali už druhý štvrťrok za sebou, hovoria o novom trende.

BRATISLAVA. Do zahraničia chodí pracovať menej Slovákov ako v minulosti. Prekvapujúce zistenie vo štvrtok zverejnil Štatistický úrad.

Počet ľudí pracujúcich za hranicami sa v prvom štvrťroku v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roku znížil o 4,6 tisíce na 155-tisíc. Ide o pokles o 2,9 percenta. Štatistickí ho zaznamenali už druhý štvrťrok za sebou, hovoria preto o novom trende.

Nemecko už neláka?

Ešte donedávna lámali čísla o Slovákoch, ktorí chodia krátkodobo pracovať do zahraničia, rekordy.

Nárasty sa pohybovali na úrovni 17 percent. O probléme únikov za hranice nehovorili už len odborníci, ale uznala ho aj vláda.

Pre presnosť, Štatistický úrad eviduje len čísla ľudí, ktorí sú v zahraničí menej ako jeden rok. Do štatistík sa tak dostávajú napríklad ľudia, ktorí chodia na týždňovky či tí, ktorí odídu pracovať na pár mesiacov a zase sa vrátia.

Tí, čo sa rozhodli presťahovať na dlhšie, sa v štatistike ocitnú len počas prvého roka, neskôr ich už štatistickí neevidujú. Za zmenou trendu vidia odborníci najmä dobrý rast ekonomiky (v prvom kvartáli o 3,1 percenta) a veľký dopyt po nových zamestnancoch. Doma je viac práce, je lepšie platená a motivácia ostávať na Slovensku je tak silnejšia.

"Ľudia, najmä z chudobnejších regiónov, nie sú už odkázaní na to, aby buď sedeli doma, alebo išli pracovať do zahraničia. Robotu dokážu nájsť aj vo svojom regióne. Pre mnohých je napriek nižšiemu príjmu v porovnaní so zahraničím atraktívnejšie zostať doma s rodinou a svojimi blízkymi ako dochádzať za lepšie platenou prácou do zahraničia," vysvetľuje Jana Mesárová, manažérka Wincott People.

Riaditeľ odboru štatistiky práce a vzdelávania Ivan Chrappa poukazuje na to, že sa mohli doma zamestnať aj ľudia, ktorí dlhé roky chodili pracovať do nemeckých fabrík. Potvrdzujú to podľa neho čísla, podľa ktorých už menej ľudí ako predtým odchádza do krajín so silnými ekonomikami ako Nemecko.

"Pravdepodobne preto, že tam je silnejšia konkurencia aj vyššia ochrana domácich trhov. To znamená, že sú väčšie problémy pre Slovákov, aby sa tam uplatnili," vysvetľuje Chrappa. V súčasnosti chodí do Nemecka pracovať približne 24-tisíc ľudí.

Brexit posielal ľudí domov

Za zmenou trendu môže byť podľa prognostika Slovenskej akadémie vied Vladimíra Baláža aj brexit. V súčasnosti je otázne, aké presne pravidlá budú platiť pre Slovákov po odchode Veľkej Británie z Európskej únie. Na ostrovoch pracuje podľa odhadov 60- až 90-tisíc Slovákov.

Na lákanie ľudí z Británie domov sa chce zamerať aj samotná vláda. Informoval o tom štátny tajomník ministerstva práce Branislav Ondruš. "Pokúsime sa vo väčšej miere prilákať ľudí na internetový portál, ktorý spravuje ústredie práce. A akoby dorúčením konkrétnej ponuky práce ich osloviť," povedal ešte v marci. Doteraz ministerstvo konkrétny plán nepredstavilo. Najviac ľudí chodí za prácou podľa štatistikov do Rakúska. Na začiatku roka to bolo viac ako 52-tisíc ľudí. Väčšinou ide o ženy, ktoré sa chodia do krajiny starať o starých ľudí či deti.

Ich počet by sa mohol čoskoro radikálne znížiť. Rakúsko chce totiž znížiť dávky, ktoré tieto ženy dostávajú na deti, ktoré žijú na Slovensku. Zuzana Tanzer z agentúry AIW, ktorá sprostredkúva prácu, povedala pred časom pre rakúsku televíziu ORF, že až 50 percent opatrovateliek skončí v Rakúsku svoju prácu, ak prídu o prídavky na deti.

Úniky mozgov

Či sa na Slovensko začali vracat' aj ľudia, ktorí sú v zahraničí dlhodobo, nie je možné povedať. Aktuálne dáta nevie poskytnúť žiadna organizácia ani inštitúcia. Donedávna bolo aj problematické povedať, koľko Slovákov sa reálne do zahraničia presťahovalo. Analytici to vždy len odhadovali. Zmenila to až nedávno analýza Inštitútu finančnej politiky pri ministerstve financií. Na základe dát zo zdravotného poistenia vedeli analytici povedať, že dlhodobo je za hranicami 300-tisíc Slovákov. Práve v súvislosti s týmto číslom hovoria odborníci o úniku mozgov.